

TSK. İÇ HİZMET KANUNU¹

E) KIŞLALARDA, KONAK VE ORDUGAHLARDA KUMANDANLIK

Madde 51 - Kışla: Askerin barındırıldığı ve hizmet gördüğü tek bir bina veya toplu halde bulunan muhtelif binalar ile bunların müstemilâtından olan diğer binalar ve arazidir.

(Değişik: 18.6.2003 - 4902 S.Kn) Karargâh ve askerî kurumlar ile Deniz Kuvvetleri (Sahil Güvenlik dahil) teşkilâtında bulunan gemiler gibi askerî tesisler de kışla olarak mütalâa edilir.

Konak: Askerlerin hazar ve seferde muvakkat bir zaman için meskûn yerlerde yerleşmesidir.

Ordugâh: Askerlerin muvakkat bir zaman için açıkta çadır veya baraka ve zeminliklerde yerleştirildiği sahaya denir.

Madde 52 - Müstakil olarak bir kışla, konak veya ordugâhta bulunan bir kıta veya askeri kurumun kumandan veya âmiri aynı zamanda bu yerlerin kışla, konak veya ordugah kumandanıdır.

Muhtelif birlik ve kurumların bir arada bulunduğu kışla, konak ve ordugâhlarda kumandanlık en büyük rütbeli kumandan veya âmire aittir.

Madde 53 - Her kışlada kışla binaları ve teçhizatının daima iyi bir halde bulunmasını temin etmekle görevli bir subay veya astsubay bulunur. Buna kışla subayı denilir. Bu vazifenin kimin tarafından yapılacağı kadrolarda ve talimatlarda gösterilmemişse kışla kumandanı, emrindeki subay veya astsubaylardan birine bu görevi verir.

Madde 54 - Tümen (Dahil) daha yukarı kıta kumandanları ve eşidi kurum âmirleri kışla kumandanlığı görevini rütbece kendisinden sonra gelen birine devredebilir.

NOT:

Kışlalarda, konak ve ordugâhlarda kumandanlık: İç Hz.K. 51-54, İç Hz.Yönt. 175-262. - Kışla komutanlığı: İç Hz.K. 52 - Kışla subayı: İç Hz.K. 53 - Kışla subayının

¹ **ÖNEMLİ NOT:** Bu Sayfada yer alan açıklamalardan alıntı yapmak için, alıntı yapılan yazıya şu ibare eklenmelidir : "En son içtihatlı, notlu, açıklamalı, ek ve örnekli Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu ve Yönetmeliği, Askeri Ceza Kanunu, Disiplin Mahkemeleri Kanunu, Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 645 s., Ankara 2010, 1. Baskı" isimli Kitaptan alıntı yapılan ve askerihukuk.net isimli web sitesine konulan bu dosya ve açıklamaların tüm hakları anılan kitabın yazarı (E.) Hak.Alb. Orhan ÇELEN'e aittir." Bu ibare eklenmek şartıyla, buradaki dosyalardan Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa uygun kısa alıntılar yapılabilir, ancak yazarının izni olmaksızın açıklama ve dosyanın tamamı başka bir mecraya kopyalanamaz veya başka yerde yayınlanamaz.

vazifeleri: İç Hz.Yönt. 194 - Kışla komutanlığı görevinin devri: İç Hz.K. 54 - Erbaş ve erlerin, amirinden izin almadan kışladan ayrılamıyacağı: İç Hz.Yönt. 109 - Kışla, konak ve ordugâh komutanlarının vazifeleri: İç Hz.Yönt. 175-194. - Kışlada yatmayı arzu eden bekar subay ve astsubayların yatmalarına mahsus müsait odalar ayrılması: İç Hz.Yönt. 209 - Kışla haricinde hayvanlara su vermek: İç Hz. Yönt. 339 - Kışlalarda hayvan sulama yerleri: İç Hz.Yönt. 356 - Kışladaki diğer birlik komutanlarını onbaşlıların şahsen tanıma vazifesi: İç Hz.Yönt. 363 - Bazı subayların kışlada yatmıyarak nöbet tutmaları: İç Hz.Yönt. 394 - Kışla içerisinde erlerin tavır ve hareketlerinin düzgün olmasına nöbetçi çavuşunun dikkate etmesi: İç Hz.Yönt. 399/4 - Kışlaya patlayıcı maddelerin sokulmaması için giren sivil vasıta ve işçileri nizamiye müracaat nöbetçi astsubayının aramaya nezaret etmesi: İç Hz.Yönt. 403/2 - Her kışlanın nizam kapısındaki nöbetçinin aynı zamanda saygı nöbetçisi olduğu: İç Hz.Yönt. 629/1 - Kışla karakolunun içine nöbet talimatı asılacağı: İç Hz.Yönt. 631 - Kışlada hazır kıt'a bulundurulması: İç Hz.Yönt. 642 - Bir kışlada başka başka sınıflardan asker bulunursa hazır kıt'anın kaideten yaya sınıflardan sıra ile tertip olunacağı: İç Hz.Yönt. 645 - Bazı hallerde bütün askerlerin kışlada bulundurulması: İç Hz.Yönt. 647 - Kışlada bulunmak emri: İç Hz.Yönt. 648, 649 - Kışla nöbetçi subayının silah başı emrindeki vazifesi: İç Hz.Yönt. 656 - Kışla kantinleri: İç Hz.Yönt. 674 - Kışlaya yakın yerde yangın çıkması: İç Hz.Yönt. 713 - Kışlada yangın çıkması: İç Hz.Yönt. 182, 183, 710 - Karargâh ve askeri kurum: Bkz. İç Hz.K. 12 - Konak Komutanı: İç Hz.K. 52 - Konaklarda nizam karakolu: İç Hz.K. 79/b - Konaklarda hazır kıta: İç Hz.K. 83, İç Hz. Yönt. 642 - Konak komutanlığının vazifeleri: İç Hz.Yönt. 175

vd. - Askeri konaklar: İç Hz.Yönt. 220 vd. - Askeri konak komutanı: İç Hz.Yönt. 221 - Ordugâh komutanı: İç Hz.K. 52 - Ordugâh nizam karakolu: İç Hz.K. 79/b - Ordugâhta hazır kıta: İç Hz.K. 83, İç Hz.Yönt. 647 - Ordugâh komutanlarının vazifeleri: İç Hz.Yönt. 175 vd.

AS. YARGITAY KARARLARI:

* Bayramlarda buldukları garnizonlardaki kışlalara giderek askerlerle bayramlaşmalarını amirlere bir görev olarak yükleyen T.S.K. İç Hz.Yönt.nin 27 ve Askeri merasim ve Protokol Talimatnamesinin 32. maddeleri muvacehesinde; bayramlarda emrinde bulunan subay ve astsubayların bayramlaşmalarını sağlamak amacıyla verilen emrin hizmete ilişkin bir emir olduğu gözönüne alındığında, subay ve astsubayların bayramlaşmak üzere... günü saat... da birliklerinin başında olacaklarına dair emri tebellüğ etmesine rağmen sırf yorgunluğunu beyan ederek bu törene katılmayan sanık astsubay hakkında emre itaatsızlıkta ısrar suçu teşekkül eder(As.Yrg.2.D., 1.2.1989, E.83, K.63).

* Sanığın arkadaşına yazdığı mektubu bölük aracılığı ile göndermeyerek kışla dışından PTT kanalıyla postaya vermesi disipline aykırı bir hareket (disiplin tecavüzü) olup, emre itaatsızlıkta ısrar suçuna sebebiyet vermez(As.Yrg.2.D., 20.9.1989, E.466, K.453).

* Bekar subay ve astsubayların mesai bitiminden sonra kışlada yatacaklarına dair emir, sadece bekar personele yeni bir imkan sağlamaya yönelik sosyal bir hizmet teklifi mahiyetinde olup, yasal bir dayanağı bulunmadığından söz konusu emre uyulmaması emre itaatsizlikte ısrar suçuna sebebiyet vermez(As.Yrg.3.D., 2.10.1990, E.449, K.437).

* Bölük komutanı, 4 nolu günlük emriyle üniformanın bir parçası olan sapkanın bina dışında giyilme zorunluğunu emir haline getirdiği, sanığın da kışla içinde şapkasız olarak dolaştığı şeklinde gerçekleşen olayda; sanığın şapka giymesi, İç Hizmet Kanunu ve Yönetmeliği ile Kıyafet Kararının bir gereğidir. Sanığın bu gereği yerine getirmemesi kanunlarda suç olarak gösterilmediğine ve özel bir müeyyideye de bağlanmadığına göre bu ihlali bir disiplin tecavüzü olarak kabul etmek ve bu yolla cezalandırmak gerekirken, sanığın bu görevinin emir haline getirilmek suretiyle emre itaatsizlikte ısrar suçuna konu yapılması yasaya uygun kabul edilemez(As.Yrg.Drl.Krl., 25.4.1996, E.64, K.62).

* Sanık Er ..'a günlük izin talimatında kışlaya alkol ve keyif verici maddenin sokulamayacağına dair emir okutularak, imzası karşısında tebliğ edilmiş olmasına rağmen, sanığın 20.4.1996 tarihinde çarşı izni dönüşünde kışla içine iki şişe alkollü içki soktuğu nöbetçi subaylığının araması sonucu ortaya çıkmış, sanığın bu suretle hizmete ilişkin verilen emre itaatsizlikte ısrar suçunu işlediği dosyadaki tutanak ve sanığın ikrarı ile sabit olmuştur(As.Yrg. 1.D., 27.11.1996, E.778, K.777).

* Sanıkların, ... Zh.Tug. ..Tnk.Tb.K.lığında askerlik hizmetini yaptıkları sırada, 22.8.1998 günü akşamı sanık Er M.Ç. ile sanık Çvş. H.A.'ın çay ocağında bulunan diğer sanık A.Ç.'nin yanına gittikleri, hep birlikte birlik dışına çıkmayı kararlaştırıp, kıyafetlerini değiştirerek, saat 22.30 sıralarında tel örgüden geçmek suretiyle kışla dışına çıktıkları, bir lokantada yemek yedikleri, bira içtikleri ve temin ettikleri kadınlarla beraber olduktan sonra, 23.8.1998 günü saat 04.30'da birliklerine geri döndükleri, sanıkların ikrarı ve dosyadaki yazılı delillerden anlaşılmaktadır. Sanıklar anlaşarak ve birlikte kışla dışına çıkmayı kararlaştırarak kışladan uzaklaşmak, beraberce bir süre dışarda dolaştıktan sonra kışlaya kendiliklerinden dönmek suretiyle (müsnet suçta gün unsuru da aranmayacağı cihetle), sözleşerek firar suçunu işlediklerinden.. mahkûmiyet hükümlerinin onanması gerekmiştir. (As.Yrg.1.D., 12.1.2000, E.2000/23, K.2000/19).

AS. YÜK. İDARE MAH. KARARLARI:

* Askerlik hizmetini ifa ettiği sırada kışlada top oynarken rahatsızlanan ve civardaki sağlık ocağının tabibine götürülüp yapılan iğne sonucu vefat eden erin yakınlarının uğradığı maddi ve manevi zararın tazmini istemli davada; Eylemin sivil tabibin muayenehanesinde ve onun fiili sonucu meydana gelmesi karşısında, askeri hizmete ilişkinlik koşulunu taşımaması itibariyle davanın genel idari yargı yerinde görülmesi gerekir(AYİM.1.D., 30.9.1997, E.1997/714, K.1997/644) (AYİM.1.D., 30.9.1997, E.1997/714, K.1997/644)